

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelen minden nap reggel.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Helyben: Félévre 6.— K. Negyedévre 3.— K.
Videkben: " 9.— " " 4.50 "

Főszerkesztő:
Dr. VARGA LAJOS.
Felelős szerkesztő:
SZATHMÁRY ZOLTÁN.

Egyes szám ára 4 fillér.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Arany János-u. 2. sz. Telefon 412.

Kossuth Lajos emléke.

— szeptember 19.

(G) Gyorsan és feltartóztatlanul forog az idő kereke. Mindennap új örömet, új fájdalmat jelent számunkra. Nem csoda tehát, ha az emberek nagy része keveset áldoz a multnak; hisz azon már túl van, de a jelenben és jövőben még sok nehéz és minden erőt megfeszítő küzdelmet kell végigharcolnia a létért. Csak ez lehet a magyarázata a mult iránti nemtörődömségnek, a jelenbeni elégedetlenségnek s a jövő iránti kíváncsiságnak. Pedig a mult azon alap, amelyre a jelenben építünk s a jövőben építhetünk.

Nem értjük meg a meglévőt, nem lesz forrásunk, melyből reményt s erőt meríthetünk, nem lesz emlékünknél, melyen felbuzdulhatunk s mely lánggra lobbanthatja bennünk a lelkesedés tüzeit és ezenkívül még a legocsmányabb bűnbe, a hálátlanságba is eshetünk, ha figyelmen kívül hagyjuk a mult egyes mozzanatait.

Ne lássunk hát minden napot egyenlő szürkének, hanem vessünk néha-néha egy-egy pillantást nemzetünk történetébe és megtaláljuk azon napokat, amelyek minden igaz magyar szemében ünnepet jelentenek, még pedig, vagy öröm-, vagy gyászünnepet, aszerint, vajjon tény és dicsőséget, vagy gyászt és szégyent hoztak-e?

Vannak nemzeti ünnepeink, de sorukból — nem tudom miért — kimaradt egy nap, melyet, noha roppant sokat hozott nekünk, mégis csak kevesen méltainak figyelemre; s ez a nap: szeptember 19. Nem csodálkoznám, ha valaki azt kérdezné, hogy miért? mert sajnos, e napot még nyilvánosan talán sehol sem ünnepelték, de feleletlen igen rövid volna; csak ez: „1807 szept. 19-én született Kossuth Lajos.“

Lehet-e ennél rövidebb és szabatosabb felelet?

Van-e magyar ember, akinek szívének nem öntené el a keserűség, mikor megtudja, hogy az a nap, amelyen legnagyobbjaink legnagyobbika született, ki megteremtette

az eszmét, melytől boldogságát várta a nemzet 48-ban és várja még ma is, épen semmiben sem különbözik a többi hétköznapotól?

Nem foglalkozhatom ugyan e helyütt Kossuth Lajos érdemeinek a méltatásával, mert nincs szükség reá, hisz nagyságának mindennél fényesebb bizonyítéka és méltatója az a végtelen szeretet, tisztelet, csodálat, hála és rajongás, melynek égő szikrája ott lappang minden igaz hazafi szívében s mely fellángol minden nevezetesebb alkalommal. Vagy tán nem imádságképpen zengi-e a nemzet valahányszor csak sérelem esik az általa megteremtett eszméken: „Kossuth Lajos azt üzenté...“ s nincsen e dalban a legnagyobb elismerés és hála: „... valahány csepp esik rája, annyi áldás szálljon rája...“?

Hogy pedig reámutassak, hogy mennyire nem tulzott a nemzetnek ezen rajongása s hogy bebizonyítsam, hogy mennyire hálátlanok vagyunk, hogy nem szemelünk ki naptárunkban egy napot, legyen az akár születésének, akár halálának

Az utolsó szegénylegények.

Irta: Lengyel Géza.

— A „Debreczen“ eredeti tárcája. —

I.

A huszadik századból való történet ez, de nem az elejéről, hanem a közepéről, amikor nagyon megnövekedtek a városok és itt-ott az emberek is megnövekedtek, a nyomorúság is nőtt, lényegében azonban nem változott semmi. A vasutakon megint elhagyatva álltak kopott teherkocsik és óriási mozdonyok.

Uj sztrájk idézett elő régi történeteket — még éltek, akik jól emlékeztek a legelsőnek szokatlan, ismeretlen szenzációira. Erre az új harcra évtizedig készültek dacos, de számító akarattal, annyi balsiker után. Nem kellett egy nap, órák sem kellett, jól összepróbált járdás szaladt végig az országon, harminc perc és expresszvonat, villámvonat, tehervonat kereke utol-ót fordult, gépészek otthagyták a megsokasodott gőzcsapokat, villamoscsapokat, amiknek fékentránsa már egész tudomány, távirógépek néman, elhagyatva állottak, mint hajúttak, irodák üresen.

Lent, az ország szélén elöregedett vicinálisok utolsó maradékai, halálra szánt mohikánok döcögtek még rövid órákig. Azután eltelt egy nap és a verkeringés, levegőjárás

nélkül maradt ország már fuldoklott. Az egy napon volt tíz tárgyalás, automobilhadosztályokat mozgósítottak, katonákkal teltek meg az országutak, gyorsvonattal versenyző uti-gépek röptették a postát és másnap, amikor Szegeden és Kassán mindenki rendes időben megkapta az újságját, a hatalmasan szervezett sztrájk, a legyőzhetetlennek mondott forradalom le volt verve.

Ujra kezdődött a bus munka, egy kiesi javulással, sok ígérettel még több titkos megrendszabályozás és villámgyors áthelyezés kíséretében. Néhány száz élet pedig megfojtva kegyetlenül áldozat gyanánt.

Munkába beérszult, egyenesnek maradt emberek nézték összeszórtított okóllel, hogy megy fel a gepre, a kocsi, a fek meredek lépcsőjére a fia alabbaik puha tömege és az éhes ujone csapat. Amilyen villámgyorsan csapott le a sztrájk, olyan hirtelen végződött. Egyetlen óra alatt ujra a régi erővel lüktetett az egész rengeteg halózat vére.

II.

A kidobottak egyik csapata az ország-széli telep kis kocsimájában gyülekezett és hallgatta az öreg Csertöröt. Csertöröz mozdonyvezető volt vagy harminc év óta Hozzá-kérgeződve, hozzákormosodva kemény foglalkozásához, vénülő fejjel a nagy uj gépekről leszorult. Régi, ismerős masinákat vezetett ösztönné vált mozdulatokkal. Most innen

is lelétkék. Sötét volt és keserű és míg a fiatalabbak tátott szájjal hallgatták, furcsa tervekről beszélt az öreg masinista.

Előbb zavarosan, régi történetekkel vegyítve, aztán suttogó hangon, de érthetően mondotta el, hogy régi táplálójuk, a vasut, még pénzhez juttatja őket, mielőtt itthagynák ez országot.

A vonat pénzt visz és a vonaton pénz utazik. Ami Rózsa Sándornak sikerült, még sokkal jobb n sikerühet egy csomó bátor, ügyes, elszánt, tengeren tulra készülő legénynek, aki azonfelül tud is a dologhoz. Szakértő. — Mert a szakértelem a fő — mondotta és a többiek húzóva bólingattak.

A kötelesség, a beléjük kényszerített fegyelem, az erköles dolgozott bennük még most is, amikor állástól, előmeneteltől, kenyértől és tisztességtől, mindentől elszakadtak De fogyott a bor, sürűbb lett a mámor és megnövekedett a bátorság. Mindjobban ö-szeültek a fejek és csendes bólingatások helyeselték a vakmerő tervet. A lelkiismeret utolsó fellobbanásait pedig elcsendesítette ez a kijelentes:

— Ugyis Amerikába megyünk. — A terv, az öreg Csertöröz terve, nagyszabású és csábító. Bátorság, ügyesség kell hozzá csak, biztos, hogy sikerül. Jön lassan döcög hajnalban a vásáros vonat az elhagyottot vicinálison. Jönnek a kofák, jönnek a gabona-

FASZÉN
Telefon 566. sz.

és Kovács köszön a legolcsóbban
NEUMANN GYULA festék- és szénkereskedőnél szerzhető be.
Debreczen, Hatvan-utca 5. szám alatt.

napja és nem avatjuk azt az ő ünnepevé, szereplését nagyobb vonásokban ecsetelni fogom.

A XVIII. század vége felé az emberiség felocsudott évszázados álmából, tudatára ébredt emberi voltának s fenyegetően követelte jogait. Franciaország volt az első, amely lerázta a rabszolgaság gyűlölt jármát. A forradalom szele átesapott a többi országokba és lángba borította egész Európát.

A forradalmi eszmék termékeny talajra találtak hazánkban is. Nyíltan azonban csak '48-ban tört ki az elégedetlenség. Ekkor tünt fel hazánk egén Kossuth Lajos. Hatása oly nagy volt, hogy a nemzet csakhamar megtette vezérévé. Az ő vezérlete alatt küzdöttük végig a szabadságharcot, az ő lángszava öntött erőt és bátorságot dicső honvédeinkbe s az ő lángelméjének köszönhető, hogy küzdelmünk hajnalán oly sikerrel és oly dicsőségesen harcoltunk az osztrák kényuralom ellen.

Hazáját akkor sem feledte el, midőn zsarnokaink ádáz bosszúja elől külföldre volt kénytelen menekülni. Itt is arra törekedett, hogy elnyomott hazája sorsán segítsen s sorsverte nemzetünk iránt a külföldön rokonszenvet ébreszen. Ő volt az, kinek látnokai me belátott a jövőbe s óvta a nemzetet a 67-es kiegyezés elfogadásától s hogy jóvendülésében mennyire nem csalódott, azt — azt hiszem — a közelmult elég fényesen beigazolta.

Végül Ő volt az, aki megmutatta a helyes irányt, amelyen haladva hazánk boldog lehet s amelyen elérhetjük az igazán független Magyarországot.

A politikai helyzet.

A választási reform.

Budapest, szeptember 18.

(Saját tudósítónktól.) Bizonyos feszültség, bizonyos türelmetlen várakozás jellemzi az egész politikai helyzetet. Kisebb és nagyobb kérdések keringenek a színtéren és a politikusok feleletet várnak ezekre a kérdésekre. Nagyon felgyülemlett már az anyag, amelyet csak parlamentárisan, a képviselőház működése közben lehetne elintézni. Ez a várakozás szülte azt a tervet is, hogy a képviselőházat, amely tudvalevőleg önmagát napolta el, a házszabályszerű-számu aláírássokkal már október tizedike előtt összehívassák.

Ez a terv ugyanis felmerült, de mint annyi társa, gyorsan véget is ért. Közölték Kossuth Ferencel is, nem pozitívum, hanem csupán ötlet gyanánt. Azután a függetlenségi párt vezéréhez közel álló képviselők azt a felfogást terjesztették és arról győzték meg a türelmetleneket, hogy a kormányzat iránt való bizalmatlanságnak lehetne venni, ha a megállapított idő előtt összehívhatnák a Házat.

A képviselők hát megelégednek most azzal, hogy sűrűn járnak miniszterekhez, képviselőkhöz és állandóan folynak kisebb, bizalmas megbeszélések a politikai helyzetéről.

Sok találgatásra ad alkalmat gróf Andrássy Gyula bécsi útja. Azt, hogy az utat a kiegyezés tette volna szükségessé, hivatalosan megcáfolják. A kombinációk tehát tovább folynak és a legnagyobb verzió az, hogy a választási reform ügyével van összefüggésben az a bécsi ut.

Azok a politikusok, akik ezt az információt erősítik, azt mondják, hogy a választói jog reformja sokkal hamarabb kerül a parlament elé, semmint e pillanatban általában gondolják. Már azt is emlegetik, hogy a törvény-tervezet teljesen kész és beszélnek a részleteiről is. Ezek a tudósítások azonban teljesen alaptalanok. Alkotmánypárti körökből vett értesülés szerint viszont tisztán magánügyek tették szükségessé a belügyminiszternek hosszabb bécsi tartózkodását.

*

Valószínű volt, hogy ma este a függetlenségi pártkörben élénk élet lesz és hogy Kossuth Ferencet kérdésekkel ostromolják majd a kiegyezést illetően. Szó volt arról is, hogy formális beszédben — bizalmasan — ecseteli majd a helyzetet Kossuth. Mindennek azonban vet az a tény, hogy Kossuth beteg, kénytelen a szobájában maradni. Még Karlsbadban meghült és a bécsi tárgyalások alatt elhanyagolta magát. Most azonban szigorú kurára fogják az orvosok.

A kiegyezés.

A megszakadt tárgyalások.

(Saját tudósítónktól.) A teljes bizonytalanság érzése dominálja a politikai világot, de nyomban ide kell jegyezni, hogy ez éppen nem jelenti, hogy a hangulat nyomott. Kivált a függetlenségi képviselők valósággal ujjongnak, hogy újabb haladékok kaptak a lelkiismeretük legyőzésére. Egész csomó járt közülök ma délelőtt fent a Várban, a minisztériumok táján, akik közt Barabás Béla, Sümei Vilmos, Szatmári Mór, Baross János, Hermán Ferenc és mások voltak, hogy hiteles információt kaphassanak arról, mi van és főképpen mi várható.

De sem Wekerle Sándor, aki az egész délelőttöt a pénzügyminisztériumban töltötte, sem Sztérenyi József, aki ma reggel jött meg Bécsből s bár erősen gyöngéledik, nyomban bement a kereskedelmi minisztériumba, nem igen adtak határozott felvilágosítást. A képviselőknek meg kellett elégedniük azzal a biztatással, hogy még semmisen romlott el egészen, de még megromolhat. Kossuth Ferenc, aki erősen meghülve érkezett vissza Bécsből, a délelőttöt lakásán töltötte, ahol

kereskedők, sertéskereskedők bankóval tömött zsebek, a pénz, a hatalom.

Csak ügyesség és száz elszánt legény.

III.

A mozdony kereke alatt durrogni kezdett valami. Az új vezető mereven nézett a sötétbe, az ismeretlen, a szokatlan, veszedelmekkel fenyegető pályára. Ujra két durranás: ez a jelző patron. Valami baj van meg kell állni. Szaggatott fűnyúlás, fél perc alatt nagyott rázkódva áll a vonat.

A hideg deres sínek mellett ott várt már az öreg Csertörő. Ugrott egyenesen a mozdonyra, kezében revolver. A mozdonyvezető megismerte.

— Ne bolondozz, öreg testvér — mondotta neki.

— Semmi öreg testvér. Mi még sztrájkolunk — ti elárultatok. De most mi vagyunk az urak.

Keményen fogta a fegyvert és a fiatalabb most már nem szól semmit. Csendesen leszállt.

A többiek ezalatt az utasokkal végeztek. A vonaton rémült sikoltás, segélykiáltás. Fogvacogva szálltak le az emberek és várták a szörnyű vérfürdőt. De senkinek semmi baja nem történt. Csak épen megkötözték őket és nem egészen félóra alatt néhány vasutással együtt otthvert mind a töltés aljában.

A támadók diadalmas kiáltással foglal-

ták el a vonatot. Köztük nyolc-tíz már vasutas köpönyegben, sapkában volt — úgy szedték el a levert csapatból — ezek megfogták a lámpákat, mentek a kocsiajtókba, fékbódékba, mintha csak szolgálatban volnának.

Néhány pillanat múlva az öreg Csertörő elindította a mozdonyt és vig rohanással indult tovább a vonat.

Mögöttük, előttük táviró, telefon szétvagdálva. Örök, ha észrevesznek is valamit, jelt adni nem lehet. És huszonöt kilométerre az első állomás, ahol már felváltás következik, ahol pihenni mennek a fáradtan beguruló vicinális emberei.

Soha ilyen sebesen nem röpült még az öreg mozdony. Gyakorlott, vén kezek igazgattak. Vidáman kattogtak a kerekek, csudálkozva hajladozott a sok megkopott sín. És baj nélkül veszedelem nélkül kattogott be a sötét állomásra, ahol álmosan szalutált vissza a köszöngető érkezőknek — egy-két fáradt, didergő, nagyköpönyeges ember.

Pompásan csináltak mindent a tapasztalt, öreg fiuk. Komolyan, rendesen adták át az irásokat, csak félszemmél nevettek egymásra jókedvűen.

IV.

Azután siettek eltűnni minél előbb. Egy óra és a falun túl az erdőirtáson — akár hajdan a szegény legények — együtt volt a

győzelmes csapat. Csertörő vidáman dörzsölte össze két kezét. Szilvóriumos üveg járt sorra, tüzes volt a hangulat, hangos szóval számoltak be — főképp a fiatalok — a hős tetről.

— Csend! kiáltotta az öreg Csertörő. A zsiabongás alábbhagyott és az öreg folytatta: — Most lássuk, mennyit ér a mulatság? Lesz-e mivel elkezdni ott Amerikában? Elő a pénzlet. Az emberek összenéztek.

— No, no, sürgető az öreg — csak nem akarjátok magatoknál tartani. Össze kell tenni mindent együvé, hozzá se nyuljunk, míg ki nem érünk.

Néztek maguk elé a többiek, nagy csendben.

— Én nem vagyok zsvány — mondotta valaki. A pénzt én nem vettem el tőlük... A szót felkapták:

— Zsványok nem vagyunk.

Csertörő kikapta szájából a pipáját. Réműiten nézett körül. De akkor már mind beszélt: — Nem nyulunk mi a máséhoz.

Az öreg kétségbeesetten kapkodott:

— Megbolondultatok, emberek? Becsuknak bennünket, oda a becsület, menekülni kell, szaladhatunk éhesen, rongyosan. Hát mit ért az egész virtuskodás, ha ott hagyjátok a pénzt? Miért lettetek utonállók, rablók, ha nincs belőle haszon? Csak a gyalázat, meg a veszedelem.

Megnyílt.

Központi női felöltő áruház Debreczen, Simonffi-u. 2. városi bérház.

ahol a legdivatosabb újdonságok naponta érkeznek felöltőkben, gallérokban stb. állandó nagy választék. Olcsó és szolid kiszolgálás.

Megnyílt.

sztintén több függetlenségi képviselő kereste fel.

Egy kiváló politikus, akinek a közgyűlési tárgyalások menetéről és állásáról mindenképpen módja volt a legkisebb részletig is pontos információt szerezni, ezt mondta tudósítónknak:

— Most csaknem lehetetlen a jövőre prognózist állítani. Annyi föltétlenül bizonyos, hogy a tárgyalások végleges megszakitásáról per-cig sem volt szó s azzal váltunk el Bécsben az osztrák kormány tag-jaitól, hogy ezek október hónap elején okvetlenül eljönnek Buda-pestre fölvenni azt a fonalat, melyet ma elejtettünk. Az osztrák lapok tendenciózusan hazudnak, mikor ma reggel azt írják, hogy nem biztos, egyáltalán folytatjuk-e a tárgyalá-sokat. Éppen olyan jól tudják, mint mi, hogy igenis folytatjuk, hiszen ebben megállapodtunk. De ez is taktika. Az egész ellentétet bizvást formakérés kívül kimondottnak te-kinthetjük. Mert itt legfőlebb négy-öt milliő koronáról van szó és ilyen differenciát a kiegyezés rémitő anyagában a két tárgyalótól elkön-velhetne egymás javára vagy rová-sára. De mivel az osztrákok érthető okokból, népszerűségül tökeszövet-sége végett éppen a kvótaemeléshöz ragaszkodnak, de ennek fejében nem hajlandók ellenszolgáltatást adni, a differencia szinte megoldha-tatlannak látszik. Az osztrák kor-mány azt mondja, lehetetlenség a kiegyezéssel odaállnia kvótaemelé-s nélkül, a magyar kormánynak pedig természetesen az az álláspontja, hogy lehetetlenség kvótaemeléssel parlamentjében megszavaztatni a kiegyezést. De éppen a magyar kormány odáig ment előzékenység-

gében, hogy felajánlotta, hogy elen-gedhetetlen szükség esetén a kvóta-emelésbe is belemegy, de kellő ellenszolgáltatások fejében. Pénzért pénzt. A rekompenciációkról, melye-ket a magyar kormány kívánt, kü-lönböző kombinációk jelennek meg a lapokban. Ezek cáfolásába nem bo-csátkozhatom, mert ezzel ok nélkül nyilvánosságra hoznék olyasmit, ami nem való a nyilvánosság elé. Annyit azonban elárulhatok, hogy ezek a rekompenciációk kizárólag pénzügyi természetűek. Hogy mi fog következni, nem tudom. Egy azonban biztosra vehető: bizonyos határidőnél a magyar kormány nem vár tovább. Ha addig megállapodás nincs, — élünk a törvényadta jo-gunkkal.

Különben gróf Apponyi Albert ma délután elmegy a függetlenségi pártkörbe és a függetlenségi képvise-lőket informálni fogja a helyzet-ről. A politikai világban nagy ér-deklődéssel várják gróf Andrássy Gyula belügyminiszter mai audien-ciájáról szóló híreket. A belügymi-niszter Bécsből nem megy vissza tóketerebesi kastélyába, hanem Bu-dapeste jön. Az ő érkezését bevárja Wekerle Sándor is, aki a belügy-miniszterrel való találkozás után két napra Dánosra utazik.

Szterényi József államtitkár a jövő héten rövid szabadságra megy.

Bécs, szeptember 18. Gróf Andrássy Gyula belügyminiszter ma délelőtt hosszabb kihallgatáson volt Ferecz Ferdinánd trónörökös-nél. A Belvederéből a magyar házba ment, majd a Hofburgba hajtattott, ahol a király külön kihallgatáson fogadta. A belügyminiszter folyó ügyekről referált az uralkodónak.

Bécs, szeptember 18. A belügy-miniszter audienciája a trónörökös-nél másfél óra hosszat tartott. Gróf Andrássy Gyula ma délután vissza-utazik Budapestre.

Bécs, szeptember 18. Ferencz Ferdinánd főherceg, trónörökös ma délelőtt 11 órakor kihallgatáson fo-gadta Andrássy Gyula gróf belügy-minisztert. A kihallgatás majdnem másfél óráig tartott és a Belvedere palotában történt. A kihallgatás után Andrássy gróf a Burgba hajtattott, ahol a király fogadta külön kihall-gatáson, mely egy óra hosszat tar-tott. Politikai körökben nagy feltű-nést kelt Andrássy gróf kettős ki-hallgatása. Andrássy délután vissza-utazott Budapestre.

Városháza és vármegye.

Hajdumegye gyűlése. Tegnap dél-után 3 órára volt egybehiva a megyei ál-landó választmány, de az ülést a tagok meg nem jelenése miatt nem tudták meg-tartani. Ezért hétfőre, e hó 23-ára az igazoló választmányt ujjalag egybehívták.

Az igazoló választmány ülése. Deb-recen város igazoló választmánya e hó 24. és 25-én ülésezik, amikor is a legtöbb adót fizetők, a virilisták névsorát állapítják meg.

A jog- és pénzügyi bizottság e hó 20-án és 21-én, pénteken és szombaton dél-után fél 4 órai kezdettel üléseket tart Király Gyula gazdasági tanácsnok elnöklete alatt a városháza kis termében. A bizottság ez alkalommal Debrecen városának mult évi zárszámadását vizsgálja felül és a jövő évi költségvetés előirányzatát veszi beható tár-gyalás alá.

A megyei számonkérőszék ma, csü-törtökön ülésezik a megyeháza nagytermé-ben. Ez ülésen a számonkérőszék Hajdu vár-megye tisztviselőinek működéséről fog meg-győződést szerezni.

A tanítók ügye.

Az ev. ref. iskolaszék ügye.

— szeptember 18.

(Saját tudósítónktól.) Izgalmas ülése volt tegnap az ev. ref. egyház iskolaszéké-nek. Szenvedélyes tárgyalás alá került a tanítóknak azon kérése, hogy a tanítványok valláserkölesi nevelésük külön díjazást kap-janak.

Ez nagy emóciót keltett és valóságos szakadást idézett elő az iskolaszék tagjai között. Két részre oszlottak a vélemények. Az egyik rész azt vallotta, hogy a tanítók-nak önzetlen kötelességük a tanítványainknak valláserkölesi előkészítése, míg maguk a tanítók azt vitatták, hogy tovább nem elé-gedhetnek meg szépszavu ígéretekkel és azért legalább is díjazást követelhetnek, mihez joguk van.

Részletes tudósításunk a következő:

Az ülésen, melyen Szele György elnö-költ, a tanítótestület azon kérvénye került tárgyalás alá, hogy az illetékes tanítók az ismétlő iskolákban való vallástanításért, to-vábbá a rendes iskolákban a konfirmáció-oktatásért külön díjazást kapnak. Okolják pedig ezen kérvényt azzal, hogy az új zsi-nati törvények a tanítók válláról leveszik a terhet és kimondják, hogy a konfirmációra a tanulókat előkészíteni a lelkészeknek köte-lességük.

Somogyi főjegyző előadói javaslata ugyszólt, hogy a tanítóknak ezen égető szüksé-gként előálló kérdés majd csak annak idején a fizetésrendezés alkalmával oldandó meg.

Heves, majdnem két órán keresztül tartó vita fejlődött ki, melyben résztvettek K. Tóth Kálmán, Oláh Károly, Sinka Sán-dor, Kerékgyártó István, Szele György és Csurka István.

Ezután az elnök szavazás alá bocsáj-totta a kérdést.

Két indítvány fölött szavaztak. Első az előadói javaslat, mely az, hogy az ismétlő-iskolai tanítók 200 korona helyett 250 koronát kapjanak — pártolólág terjeszti föl az iskolaszék. Azonban, hogy az ismétlő-iskolai tanítók a vallástanításért, a rendes tanítók pedig a konfirmáció oktatásért külön java-dalmazásban részesüljenek, — ezt az előadói javaslat nem tartja ezidőszerint teljesíthető-nek és a kérdést a fizetésrendezéssel óhajta megoldani.

Ezzel szemben állt Csurka István és Kerékgyártó István indítványa, melyet azon-ban elvetettek és egy szótöbbséggel elfogad-ták az előadói javaslatot. Mire az ülés több kisebb tárgy elintézésével véget ért.

Iskolai öltönyök

valamint férfi öltönyök a legolesobbán
Grünfeld Adolf és Társánál
Debreczenben a **kisdiplom** mel-
lett kaphatók.

Kazinczy ünnep a szomszédban.

Érsemjénben, Érmihályfalván.

— szeptember 19.

(Saját tudósítónktól.) Szép ünnepély színhelye lesz e hó 22-én két szomszédos község, Érsemjén és Érmihályfalva. Érsemjén szülőltárának Kazinczy Ferencnek mellszobrát leplezi le fényes ünnepségek keretében este pedig Érmihályfalván tartanak az ünnepre leránduló országos hírű művészek hangversenyt.

Az ünnepély meghívója a következőkben hangzik:

Érsemjén község Falussy Árpád, Glatz Antal, Meczner Gyula, Wessprémy Zoltán, gróf Vay Gábor főispánok diszelnöklete és a Magyar Tudományos Akadémia védnöksége alatt 1907. szeptember 22-én d. u. 3 órakor ünnepélyesen leleplezi halhatatlan nagy szülőltárának Kazinczy Ferencnek mellszobrát és a szülőházára illesztett emléktáblát.

Az ünnepély sorrendje: 1. Az ünnepélyt a helybeli ev. református templomban délután fél 3 órakor istentisztelet nyitja meg. 2. Végli József érsemjéni ev. ref. lelkész üdvözlő beszéde. 3. Herczeg Ferenc akadémiai tag ünnepi beszéde. 4. Szávay Gyula, a Petőfi-Társaság tagja, előadja ünnepi ódáját. 5. Koszorúk elhelyezése a kiküldött vendégek részéről. 6. Hymnus, énekliz az ünnepi közönség.

Az ünnepély után este 8 órakor Érmihályfalván hangverseny a Kazinczy-émlékek fentartása javára. Ebben közreműködnek: Herczeg Ferenc, a M. Tud. Akadémia tagja, Paulay Erzsébet, a Nemzeti Színház művésznője, Tarnay Lajos zongoraművész és Fráter Loránd, a szobor adományozója. A hangverseny után banket.

Öngyilkos kereskedő-seged.

Az „Otthon“ kávéházban agyonlőtte magát.

Egy fiatal ember tragediája.

— szeptember 19.

(Saját tudósítónktól.) Tragikus eset színhelye volt tegnap este a Sas-utcán lévő „Otthon“ kávéház. Egy szép jövő elébe néző fiatal ember dobta el magát az életet. Föbelőtte magát és nyomban meghalt. Hogy mi készítette a boldogtalan fiatal embert az önkéntes halálra, senkisé tudja. Titkát sirba vitte. Annyi bizonyos, hogy megrendítő tragedia után tett véres, iszonyu pontot az a kis dinamit acélgolyó, mely kioltotta az életét a boldogtalan ifjunak, ki szorgalmas munkában és meglegedésben élte itt napjait. Legalább mindenki azt hitte.

Hogy aztán mily döbbenetes lelki állapotba jutott az öngyilkos, hogy oly páratlan hidegvérrel irányította maga ellen a hideg, halálhozó szürke fegyver csövét — senki sem tudja.

Az a merev arc a közkórház hullaházában pedig nem beszél. A hideg, néma, ajk pedig nem árulja el sötét titkát.

Az öngyilkosság fölötté érdekes

részleteiről tudósítunk a következőket jelenti:

Tegnap este fél nyolc óra tájban az „Otthon“ kávéházba bealított egy 21—22 éves fiatal ember. A kávéház gyakori vendége volt, így a személy-et jól ismerte. Kreplin Rudolfnak hívják, vaskereskedő segéd, a helybeli Tóth Gyula cegnél volt alkalmazva, hol kellemes modoraért, szorgalmáért főnökei, kollégái igen szerették.

A fiatal ember ugyan izgatott viselkedést tanúsított. De nem szólt semmit. Leült a kávéház egyik sarkában lévő kis asztalka mellé és egy pohár pálinkát kért, melyet megivott.

A kávéházban csak kevesen tartózkodtak. Egyszerre csak egy revolvert vont ki a zsebéből, homlokára szorította s aztán pillanatnyi habozás után hirtelen elhatározással elsütötte.

A revolver golyója homlokának baloldalán hatolt ki és a márványasztalra hullott fáradtan, mert hisz dolgát elvégezte, kioltott egy ember életet.

A lövés zajára nagy riadalom keletkezett a kávéházban a vendégek kifutottak. Az öngyilkos pedig vérző homlokkal reabourult a márványasztalra, melyet teljesen elborított kiömlő vére.

A döbbenésre figyelmessé lett a sarkon posztoló 3 sz. Nagy Lajos nevű rendőr, ki azonnal a kávéházba rohant és a kávésszal, Rózenberg Simonnal együtt az öngyilkos fiatal ember mentésére siettek.

Időközben odasietet a kávéház kasziszirnöje, Fischer Rózsi, kinek rémült kérdészködéseire csak bágyadtan mosolygott a szerencsétlen.

Ezalatt a kávéház elé robogtak az időközben értesített mentők, kik az első segélynyújtás után feltették a súlyosan sérült Kreplin Rudolfot, ki azonban még mielőtt a kocsii elindulhatott volna, meghalt.

A golyó agyveljén hatolt át és pár perc alatt bekövetkező halált okozott.

A halál előtt a szerencsétlen egy pillanatra magához tért, ekkor Nagy Lajos rendőr kérdésére azt felelte:

— *Nekem meg kellett halni.*

Többet nem szólhatott. A halál elakasztotta ajkán a szót.

Csakhamar megjelent a helyszínen Pósalaky Mihály ügyeletes rendőrbiztos, ki magához vette a halalt hozó revolvert, melyet Kreplin Rudolf valószínűleg meg az üzletben vett magához. Finom, amerikai szerkezetű fegyver, öt dinamugolyóra járó forgópisztoly, melyből a szerencsétlen egy golyót lőtt ki.

Az öngyilkos levelet nem hagyott hátra, miből az okot meg lehetne alapítani. Ket verzió forog fenn. Egyik az, hogy talán azért követett volna el öngyilkosságot, mert az üzletben kellemetlenségei tamadtak, a másik verzió szerint pedig a reménytelen szerelem vitte volna sirba. Sokan azt beszélnek, hogy azért követte el éppen az „Otthon“ kávéházban az öngyilkosságot, mert az ottani kasszatüdert reménytelenül szerette. De ezek csak találgatások.

Érdekes, hogy a szerencsétlen, mielőtt agyonlőtte magát, kifizette azt a pár krajcárt, mely az elfogyasztott italért járt.

Általában az „Otthon“-ban nagyon sokat mulatott és a kasziráót elhalmozta kegyével.

A holttestet különben a közkórház halottasházában helyezték el, onnan temetik, ha csak a család másként nem intézkedik.

Az öngyilkos fiatal ember előkelő családból származik. Edesapjának Tokajban gőzmalma van.

Mulatságok.

A debreceni könyvnyomdászok szüreti mulatsága. Az olombetűk munkása e hó 29-én a „Dobos“-ban szüreti mulatságot rendeznek. E mulatságra, mely még nagyobb szabású lesz, mint az eddig rendezettek, előre is felhívjuk a mulatni akaró közönség figyelmét. Nyomdászaink, e derék munkások, megérdemlik a pártolást, mert, mint eddig, úgy most is, nem kimélve sem időt, sem fáradságot, minden lehető elkövetnek arra nézve, hogy e mulatságon résztvevő közönség minden tekintetben kitűnően mulasson. Az e hó 29-én rendezendő mulatság is igen nagyszabású lesz. Nevezett nap délután 4 órakor egy hatvan tagból álló jellemes felvonulás lesz az indóházról a Nagyerdőig, melyen mindenféle nevezetesebb alakok a legkitűnőbb alakításban vesznek részt. Este 8 órakor pedig kezdetét veszi a mulatság. A meghívók már szétküldtek és akik tévedésből nem kaptak volna, de erre igényt tartanak, sziveskedjenek bármely nyomdába, a rendezőség tagjaihoz fordulni.

A tifusz.

Harminchárom megbetegedés.

Feljelentések tisztátalanság miatt.

— szeptember 19.

(Saját tudósítónktól.) A tifusz még erősen grasszál Debrecenben. A városi hatóság felhívásának eddig az a legelső eredménye, hogy most már lelkiismeretesebben jelentik be a hatóságnak a tifusz megbetegedéseket.

Hivatalosan eddig 33 tifusz megbetegedésről van a hatóságnak tudomása. A betegségnek eddig városunkban egy halottja van, bár e szám nagyobbodik, ha hozzá vesszük azokat, kik innen idegenbe vitték a gyilkos kórt, mely aztan megölte őket.

Örvendetes ellenben az, hogy a tisztí főorvos kimutatása szerint öten már felgyógyultak. Bár számításba kell venni, hogy az eddig felgyógyultak betegsége könnyű lefolyású volt és hogy a tifusz betegek legnagyobb része még most sincs túl a krízisen. Általában meglehetően állapítani, hogy a járvány terjedőben van. Különben a tifuszosok száma a város belterületén jelenleg 27. Ez a szám mindenben jóval növekedne, ha hozzá vennék a tanya-beli és a határbeli betegeket.

Óriási munka az, melyet most a rendőrhatalóság a köztisztaság fentartásáért folytat. E munkájában nagy segítségére van a nagy közönség, mely garmadával teszi feljelentéseit a tisztátalan házak, telepek tulajdonosai ellen.

Tegnap egy igen súlyos esetben tettek ily feljelentést a mezőrendőrkapitányságnál. A Szent-Anna-utcai temető mellett elterülő Veselényi telep lakosai, számszerint harmincan — Csontos Gyula és társai jelentették a hatóságnak, hogy a te-

A fiatalság kedvenc találkozó helye a „Kölesey“-kávéház
Csapó-u. 50. szám. Szives látogatást kér Szinetár kávé.

lepet, mely legnagyobb részt lakott részekből áll — valósággal megfertőzi egy teljesen elhanyagolt sertéshizlaló, mely a miazmák valóságos melegágya és terjesztője.

A hizlaló körül a szó legteljesebb értelmében megvan fertőzve a levegő. A botrányos állapotok súlyosságát csak növeli az a körülmény, hogy a hizlalót lakóházak veszik körül és ezeknek lakói az utóbbi időben valóságos rettegésben élnek. Nem messze van ettől a kifogásolt helytől a bábaképezde is, éppen ezért a klinika igazgatója dr. Kenézy maga is erélyesen sürgeti, hogy a hatóság tegyen valamit a köztisztaság fentartására. A mezőrendőrség ma ebből kifolyólag egészségi vizsgálatot fog tartani és a hizlalót minden bizonnyal kitelepíti.

Hírek.

A „Debrecen” szerkesztősége és kiadó-hivatala Arany János-utca 2. (Hungária épület), földszint, a Kereskedelmi csarnok... lépcső-folyosóján. Telefon 412 ...

Rejtelmes halál.

Szándékosság vagy baleset?

Hulla a határban.

— szeptember 18.

(Saját tudósítónktól.) Tragikus módon halt meg a közeli Hajduböszörményben Lévai József 42 éves földműves. Foglalkozása közben érte utól a véget és a nagy kaszás egy csapásra leterítette.

De aztán, hogy mily eszközökkel dolgozott, az ezideig még rejtély és a hatóság nagyban buzdólgodik, hogy a fátyolt fellebentse a titorkozatos esetről.

Tegnap délelőt távirati uton jelentették a debreceni kir. ügyészségnek Bösözörményből, hogy a határban reggel halva találták Lévai József földművest. Küllerőszak nyoma egyáltalában nem látszott a hullán, mindazonáltal nagyon gyanús volt a haláleset.

Ugy történt a dolog, hogy Lévai József korán hajnalban munkára indult. Egyebet nem vitt magával, csak hűseges, öreg tarisznyáját egy kis kenyérral, szalonnával. Ezt meg is találták érintetlenül a holttest mellett. Később a tarlón a földműves emberek észrevették, hogy valaki ott fekszik. Lévai József ismertek benne. De nem mozdult. Tagjai merevek voltak, arcára a halál rányomta a szederjes színt. Egyebet nem láttak, de nem találtak semmit mellette a hatóság emberei.

A halál okának megállapítása végett a kir. ügyészség rendelkezése a hullát felfogják boncolni. A vizsgálatot pedig bevezették.

A tüzoltókocsis balesete

Szerencsétlenség a Piac-utcán.

— szeptember 19.

(Saját tudósítónktól.) Súlyosabb kimenetelű szerencsétlenség történt tegnap a Piac-utcán. A baleset egy tüzoltókocsist ért, ki súlyos sérüléseket és zúzódásokat szenvedett.

Horváth Mihály tüzörserégi kocsis tegnap délelben a tüzoltótestület két tüzes lovával fát szállított a vasuti pályaudvarról a rendőrségre.

Mikor a Piac-utcán haladt végig kocsijával borzalmas baleset érte. Ugyanis a kocsis a farakás tetején ült, mikor a fahasábok megcsuszamlottak és Horváth Mihály a lovak közé zuhant.

A megriadt lovak tovább rántották a szekeret s a kerek alá került kocsis testén keresztül ment.

A kerek Horváth Mihály lábain mentek keresztül és teljesen összemorzsolták azokat. A szerencsétlen embert a kihívott mentők lakására szállították, hol most ápolják. Állapota súlyos, de nem életveszélyes.

Kossuth Lajos születés napja.

Ma van 100-ik évfordulója annak a napnak, mikor Kossuth Lajos, a magyar nép atyja megszületett. Több mint egy évszázad telt el azóta. A magyar nemzetet sok gyász, szenvedés érte, sok megpróbáltatáson ment keresztül, de azt a szeretetet, mellyel Kossuthot a nép körülvette, kiölni, megsemmisíteni nem lehetett. Pedig volt idő, hogy ezt is megpróbálták. De nem sikerül. Ott élt s ott él ma is minden magyar ember szívében-lelkében. Ez a szeretet gyűjti össze a mai napon Debrecen hazafias polgárságát Törő Imre vendéglőjében s a hála és kegyelet érdemei között ünneplik meg Kossuth Lajos születésének évfordulóját. A lakomát a függetlenségi kör rendezi. Az ünnepi beszédet Márton Imre, a helybeli függetlenségi és 48-as párt elnöke mondja. Jelentkezéseket még elfogad a kör elnökség. Egy teríték ára 3 korona. A vacsora 8 órakor kezdődik.

— Vegyes felülvizsgálatot tart a katonai bizottság e hó 25-én Wessprémy Zoltán főispán elnöklete alatt a Pavillon laktnyában.

— Utóállítás. Pénteken e hó 20-án utóállítás lesz a Pavillon laktnyában, Szabó Kálmán katonai tanácsnok elnöklete alatt. Ez alkalommal a keresésképtelenek bejelentett családapákat fogják felülvizsgálni.

— Halál és királyi elismerés. Fővárosi tudósítónk jelenti: Ma reggel Mozer János ötvenöt éves pályabíró a rakosi rendező-pályaudvaron elütötte egy mozdony. A gép rettenetesen összeroncolt a szegény embert. Haldokolva szállították be a Rókusba. Életbenmaradásához nincs semmi remény. Ugyanakkor a hivatalos lap mai számában ez a királyi kézirat jelent meg: Személyem körüli magyar miniszterem előterjesztésére Balla András és Stumpf Ferenc nyugalmazott belépő állomási öröknek, sok évi közszolgálatuk elismerésül, az ezüst érdemkeresztet adományozom.

— Uj vonat közlekedések Debrecen és Nyiregyháza között. A m. kir. államvasutak debreceni üzletvezetősége folyó évi október 1-től Debrecen és Nyiregyháza között egy új motor vonatpárt helyez forgalomba és pedig Nyiregyháza felé a 4714. sz. motoros vonatot, mely Debrecenből éjjel 10 óra 40 perckor indulva Nyiregyházára éjjel 12 óra 20 perckor érkezik. Debrecen felé a 4713. sz. motoros vonatot reggel 4 óra 49 perckor fog Nyiregyházáról indulni és Debrecenbe reggel 6 óra 35 perckor érkezni. Mindkét vonat a rendes állomásokon kívül Alsó-

józsán, Bocskay kertnél, Tégláson és Császárszálláson is megáll. A jelenlegi 4713. sz. motoros vonatot Ujfehértótól Debrecenig október 1. megszűnik.

— Választás a debreceni jogakadémian. A Jogász Önképző-Társulat tegnap d. u. 5 órakor tartotta meg alakuló közgyűlését dr. Kovács Gábor dékán elnöklete alatt. A szavazatképesség megállapítása után megajtották a választást. Elnökké egyhangulag Biernatek József 2. jh. választották meg. Ezután betöltötték a többi állásokat, főjegyzőnek megválasztván Hortobágyi Ernő 2. jh. Titkárnak Motesiczky Pál 1. jh., pénztárnoknak Mandel András 1 éves joghallgatókat, könyvtárnok Rimaszombathy István 2. jh., aljegyző Kövendy Lajos 1. jh. lett. — Választmányi tagoknak megválasztották: Géczy József, Vásáry András, Megyery Lajos és Székér Gábor joghallgatókat. Dr. Kovács Gábor dékán buzdító és sikert kívánó beszéde után az ülés véget ért.

— A közös konyha megkezdte működését. A közös konyha szövetkezet előkészítő bizottsága tegnap délután tartotta első értekezését. Ezen a bizottsági tagok felosztották egymás közt a teendőket. Megbeszéltek a konyha minden kérdéseit: a lakást, a berendezést, személyzetet stb. A nagy közönséget érdeklő határozat a következő: minthogy az előzetes jelentkezések 129 aláírással záródtak, ennyi résztvevő pedig sok a konyhának, a bizottság elhatározta, hogy a felvételnél az irányadó sorrend a kötelező aláírások lesznek. Az alapszabálytervezetét dr. Nagy Kálmán ügyvéd és a titkár fogják elkészíteni és a bizottság elé terjeszteni. Aláírást iverk és felvilágosítás dr. Matolcsy László titkárnál (Kossuth-utca 33. sz. alatt) nyerhető.

— Időjárás a szüretre. Meteor írja: Az október 2-iki csomópont újra a Jupiter befolyása által áll elő, így hűvös, csapadékos időt várhatunk hatáskörében, amelyet ugyan a Holdnak földtávoli helyzete némileg ellensúlyoz, de még így is október eleje igen változatos időt hoz s csak a 8-iki csomópont befolyása teszi kedvezőbbé, melegebbé, állandóbbá az időt, mely egész 14-ig tart, amidőn a 14—15-iki csomópont fog zavarólag hatni. De csak rövid tartalmulag, mert követőleg, különösen, ha a 18-iki csomópont alkalmával kitérősek lesznek a Napon, ezen időszak meghozhatja a vénasszonyok nyarat, ha nem is a vénasszonyoknak, akik ma már ugy sincsenek, de legalább nekünk és a szüretelőeknek, mert ez esetben egész 27-ig jó szüretelő időt remélhetünk. A 18-iki azonban nagyon kétes jellegű csomópont, amidőn ciklonos hatások is érvényesülhetnek a Napon, ami már ez időközben szélessé, sőt viharossá is tehetne egy pár napot. De még így is október másik fele elég jónak ígérkezik. Október vége a 29-iki csomóponttal a kellemetlen őszi időt vezeti be.

— Pyromanikus parasztok. A „Debrecen” jelentette legelőbb, hogy augusztus hónapban Debrecen határában egy közveszélyes gyujtógató banda működik. Ez a 26 tagu gyujtógató banda ugyanis Ménes István, Uzsó Kovács József és Erdei József határbeli gazdák kárára mintegy 40,000 korona értékű buza asztogokat gyujtott fel. A csendőrség megindította a nyomozást és csakhamar kiderítette, hogy pyromániában szenvedő parasztok követték a gyujtógatókat. Ezek a szerencsétlenek egy munkácsapatban voltak, melynek most minden egyes tagja ellen megindították a nyomozást. A csendőri jelentés alapján a debreceni

ÉRTESETÉS.

Tudatom a nagyérdemű közönséggel, hogy tíz év óta fenálló cipész-üzletemet saját készítésű cipő-raktárral megnagyobbítottam. Raktáron tartok férfi- női- és gyermek-cipőket, jó és szép kivitelben. Cipőimnek tartóssága mellett az az előnye van, hogy a lábra jó fekvésű és kényelmes. Mérték utáni megrendelésnek bármely érzékeny lábakra hajlékony és merev lúdtalpuaknak orvosiilag elismert gyógycipők készítését jótállás mellett vállalom, melyet több köszönő levél igazol. — Maradok kiváló tisztelettel GRICZMANN GYULA orthopéd mű-cipész, Debrecen, Piac-utca 20. szám alatt. (Városház épület.)

ügyészség tegnap a következők ellen indították meg a vizsgálatot: Varga Márton, Varga Mihály, Varga Sándor, Szabó Gábor, Nagy Imre, id. Szabó Gábor, Varga Antal, Beregszászi András, Tassi Gábor, Szabó Margit, Vass Sára, Mészáros Juliánna, Maszlag Juliánna, Jalog József, ifj. Maszlag József, Nagy Sándor. Ezek mindnyájan hajdumegyei lakosok, tagadnak mindent. A gyűjtőgyűlés a parasztok nem akarják megnevezni.

— **Percel Karola tánciskolájában** a beiratkozások megkezdődtek. Beiratkozni lehet mindennap Szent Anna-utca 22 szám alatt. Tandíj: 20 korona egy kurzusra. Ugyanitt egy ügyes zongorista nő vagy férfi kerestetik állandó foglalkozásra.

— **Cukor lopás.** Egyik helybeli szállító a gőzcsukorkagyár részére nagyobb küldeményt szállított. Az átadásnál azonban kitudt, hogy két zsák cukor eltűnt. Az ismeretlen tolvaj ellen megtették a feljelentést, a tettest a rendőrség keresi.

— **A közöskönyha Szövetkezet** a Piac-utcán vagy közvetlen közelében alkalmas lakást vagy szép világos, arra való rakár helyiséget keres. E mellett keres főszakácsnőt, aki 120-150 személyre kitűnően főzni, peccenyét és finom tésztákat sütni tud. Jelentkezhetnek továbbá egyszerű szakácsnők ügyes kisegítőleányok is. Felszólítja továbbá azon szállítókat, akik *hus, tojás, zöldség, krumpli, hordóskaposzta, hagyma, befőtt, paradicsom, szárnyasok* (levágva, megtakarítva) szállításával foglalkoznak, hogy dr. Matócsy László titkárnál (Kossuth-u. 33.) tegyék meg szóval vagy írásban a maguk ajánlatát.

— **Liszt,** eredeti malom árlap szerint kapható Mayer Jenő fűszer és csemege üzletében, a Kistemplom mellett.

— **Ismeretlen káros.** Ez is ritkaság, ennél a lopásnál a káros az ismeretlen, Papp Károlynál ugyanis 60 darab gyertyatartót találtak. Kérdőre vonták és bevallotta, hogy azokat lopta. A kározt keresik.

— **Wertheim szekrény** sürgősen megvételre kerestetik. *Cím a kiadóban.*

— **Gyomorbeteg és gyengélkedő, étvágytalan gyermekek,** nagymérvű tápértéket nyújt és mégis könnyen emészthető táplálkozásra vannak utalva. Ez esetben a jól ismert és régbevált Nestlé-féle gyermek-tápliszert tesz kitűnő szolgálatokat. E tápliszert vízzel felfőzve, egy minden tekintetben megfelelő eledel. Ép így tejjel is felfőzhető, s így különösen beválk, mert míg a tiszta tej könnyen okozhat hasmenést, addig a Nestlé-féle gyermek-tápliszerttel felfőzve, a hasmenést elhárítja és megszünteti.

— **Tegnap halottak.** Tegnap a helybeli anyakönyvi hivatalban a következő haláleseteket jelentették be: Balla Gábor ref. 18 hónapos.

x Menyasszonyi és alkalmi ajándékok a legszebb kivitelben igen olcsón Mentze áruházában Kossuth-u. 4. sz.

Mindennap korán reggel megjelenő lapunk előfizetési ára egy negyedévre 3 korona. Megrendelhető Arany János-utca 2. szám, Hungária épület, földszint 2 ajtó.

A „Debreczeni Főiskolai Lapok” jubileuma.

Ifjúsági hírek. Ötven év után.

A „Debreczeni Főiskolai Lapok” az idén ünnepli fennállásának ötven éves, félszázados évfordulóját. E nagy multu lap, melynek agilis és tehetséges szerkesztője az idén Marjay Géza 3. th., társszerkesztői pedig Szavó István 2. th. és H. Nagy Jenő 1. jh. méltón akarják megünnepelni e szép és ritka évfordulóját.

A szerkesztőség az idén szebb köntösben, finomabb papíron jelenti meg a lapot s Husvétra egy nagy emlékalbumot készül kiadni, melyben szemelvényeket közölne az egyes évfolyamokból és egyes, akkor még ifjú költőktől és íróktól, akik ma a közélet büszkségei és elsőrangú vezetői. Ilyen például országos hírű költőnk, Szabolcska Mihály, aki diák korában itt, e lap hasábjain bontogatta hatalmas tehetségének szárnyait, továbbá Benedek János, a bőszi örményi kerület képviselője, egykor a debreceni közönség kedvence poétája szintén itt kezdte meg írói pályáját. Ezeket kívül Jánosi Zoltán, Zsutay János és sok mások írtak egykor e lapba.

Az album egyrészt ezeket a közleményeket akarja feleleveníteni, másrészt a jelenlegi ifjú poéták és elbeszélők legjobb dolgozatait fogja közreadni.

De ezt a nagy anyagi áldozatot csak akkor hozhatja a lap, ha az idén kellő megrendelések történnek.

Ezért felhívjuk Debrecen társadalmát, közelebbtől az irodalom és e lap barátjait, hogy tekintettel a jubiláris esztendőre, mentől többen fizessenek elő.

Ezzel nemcsak maguknak szereznek néhány kellemes órát, hanem egy igaz ügyet is szolgálnak, hiszen a „Debreczeni Főiskolai Lapok” nemcsak az akadémiá ifjúságának a foruma, hanem el van terjedve a városban is s eddig is szép közkeveltségnek örvendett.

Azonkívül az idén kettőzött szorgalommal, gondnal és buzgósággal látja el a szerkesztőség teendőit és hivatását, igyekezni fog a lap előfizetését minden irányban kielégíteni s olyan iró gárdát maga köré gyűjteni, mely minden tekintetben megfeleljen kötelezettségének.

Ujlag felhívjuk tehát az irodalompartoló maecenasokat s általában az egész közönséget a lap előfizetésére. Előfizetési ára a lapnak oly csekély, hogy mindenki minden megterhelhetés nélkül megrendelheti. Egész évre 5 korona, fél évre 2 korona 50 fillér. Főiskolai hallgatóknak 3 korona.

Megrendelési cím: A „Debreczeni Főiskolai Lapok” kiadóhivatala. Collegium.

Távirat és telefon.

A kiegyezés ügye.

Budapest, szeptember 18. Félhivatalosan jelentik, hogy a kormány a kiegyezés ügyében nyilatkozni fog, még pedig a pártkonferenciákon s a képviselőház első ülésén. E nyilatkozat szerint a kormány akkor sem kerül válság elé, ha a kiegyezési tárgyalások nem vezetnének eredményre, mert a kormány ezzel az eshetőséggel már megalakulásakor számolt.

Élet a pártkörben.

Budapest, szeptember 18. Ma volt az első mozgalmasabb est az országos függetlenségi pártkörben, ahol a képviselő tagok szokatlan nagy számmal jelentek meg.

Kossuth Ferencet is várták, de a miniszter gyöngélkedése miatt nem jöhetett fel. Helyette azonban ott volt Apponyi Albert gróf kulturminiszter, aki másfél óra hosszat beszélt a kiegyezésről.

Andrássy gróf a helyzetről.

Bécs, szeptember 18. Andrássy Gyula gróf belügyminiszter, akit ma Ferenc Ferdinánd trónörökös külön kihallgatáson fogadott, amikor az audienciáról kijött az ott várakozó újságírók előtt kijelentette, hogy az audiencián politikai, közgazdasági és törvényhozási dolgokról volt szó, de az általános titkos választói jog szóba sem került.

Tisza István és a nemzeti ünnep.

Nagyvárad, szeptember 18. Biharvármegye ma tartotta közgyűlését, amelyen Tisza István gróf is megjelent. A közgyűlés több jelentéktelen ügy letárgyalás után az aradi átírással foglalkozott, mely azt kéri, hogy március 15. dikét és október 6. dikát avassa a törvényhozás nemzeti ünneppé. Az állandó választmány azt javasolja, hogy március 15. dikének nemzeti ünneppé avatása tárgyában intőzzen a közgyűlés feliratot az országgyűléshez, az október hatodikára vonatkozó javaslat felett pedig térjenek napirendre. Ladányi Károly a biharmegyei függetlenségi párt elnöke követeli, hogy október 6. dikát is iktassák a nemzeti ünnepek sorába. Utánna pedig Tisza István gróf mondott hosszabb beszédet, melyben hangsúlyozta, hogy nem szabad a nemzetnek gyásznapját kidomborítania, mert bizony akkor az iskolákban 365 napon egyáltalán nem tenének mást, mint mindig a nemzet vértanúit ünnepeinek. Elfogadja az állandó választmány javaslatát. A közgyűlés is ilyen értelemben határozott.

Vádak egy kereskedő ellen.

Budapest, szeptember 18. Varga Anna és leánya feljelentést tettek Csutak Károly aradi kereskedő, a leány természetes apja ellen, aki Varga Anna és leányának minden vagyonát kicsalta s azt elsikkasztotta. Csutak ellen már vizsgálat van folyamatban azért, mert egy cinkografussal tárgyalást folytatott oly célból, hogy utóbbival hamis papírpénzt gyártanak.

Főispán és földbirtokos párba.

Temesvár, szeptember 18. Kabdebó Gergely főispán és Beniczky György földbirtokos között a temesmegyei politikai závarokból kifolyólag ma kardpárbaj folyt le, amikor is Kabdebó főispán jobb karján szenvedett könnyebb sérülést.

NYILT-TÉR.

E rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a Szerk.

Nyilatkozat.

E lap tegnapi számában megjelent „Merénylet egy kávéházban” című ujdonság H. J. kereskedősegedet nevezi meg az eset főhőseként. Ez ujdonsággal kapcsolatban kijelentem, hogy nekem az egész üggyhöz semmi közöm sincsen.

Debrecen, 1907. szeptember 18.

Halupka József.

Győrfi Sándor

kötszer, pipere és férfi divatárú üzlete
* megnyitja *
a Simonfi-utcai bérházban október hó 1-én.

Ritka alkalom!
Leltározás alkalmával raktárunkban óriási mennyiségű

őszi- és téli női ruhaszöveteket
szállítottunk le, melyeket mélyen gyári árun alul árusítunk el

Bosznay J. és Társa
női divat áruháza
Debrecen, Kossuth-utca 5. szám.

Donogán és Somossy
DEBRECZEN, KISTEMPLOMBAZÁR.

Menyasszonyi kelengye, vászon, szőnyeg és divatruházába megérkeztek az

őszi divat gyönyörű újdonságai:
ruhakelmék, flanellek, bársonyok blous selymek, velezek. Valódi persa szőnyegek — Linaleum.

Óriási raktár!

Felhívás!
a t. gazdálkodók és géptulajdonosokhoz!

Ajánlom vízmentes asztagtakaró és cséplőgépekre való ponyváimat, szegedi kender zsákokat, gyapju zsákokat, pokróczokat, zsákkötöző és dohány-zsinegeket olcsó árban. "HUNGÁRIA" kévekötő 100 drb. 5 kor.

Kívánatra mintát is küldök.

WIENER ADOLF
gyári raktára, ponyva és zsákkötésőző intézete DEBRECZEN,
(Kossuth-u. 27. sz.) 526.

Dalmatin a legjobb rovar és féregirtó 20, 30 és 50 f. szab. dobozban.

Dalmatin takarékoság szempontjából rendkívül célszerű és a gummi-feeskendőt fölöslegessé teszi. Használatban kitűnő hatásáért és egyszerű kezeléséért kedveltségnek örvend.

Dalmatin minden fűszer-kereskedésben kapható. ○ ○ ○ ○ ○
Főlerakat: ...

Stella vegyészeti-gyár ○ ○ ○ ○ ○
LEDERMANN D. Budapest, VII. Nefelejts-utca 39.

László Zsigmond
állatorvosi rendelő irodája
nagy és kis állatok részére.

Fogatosít helyben és vidéken:

Állatvizsgálatokat, védő-
ojtásokat, heréléseket, tuberkulinozasi eljárásokat,
állatbiztosításokat, állat-
állományok rendszeres
évi felügyeletét, kosmetikai operatiokat.

Debrecen, Csapó-u. 30.
Telefon 558. szám.

22 HP. Mercedes.
5 üléses Tonneau, oldalt beszállással, kitűnő motorral, kifogástalan menés és tartásban. Tengerentúli utazás miatt azonnal eladó. Ajánlatokat „Automops 2288” jelige alatt Mosse Rudolf Wien I. Seilerstätte 2.

Minden jó bizonyítványu tanuló!
Kellemes és értékes meglepetésben részesül, csak jöjjön el taneszközöket vásárolni

Mihály Sámuel
papir-, író- és rajzszerszer kereskedésében

DEBRECZEN,
Fötér 30. szám
Drécher sörcsarnokkal szemben.

Legbiztosabb szépitőszér a

Fáy-féle Arc-Crém

hatása csodás! Szépit, fiatalít! Legkitűnőbb szer szeplő, májfoltok, pattanások és az arcbőr tisztátalanságai ellen. Egy tégely 1 kor., hozzá való „Fáy” szappan 1 korona.

illatszerek minden illatban
1—2—3 koronés üvege.

Ugyancsak legnagyobb raktára minden bel- és külföldi gyógyszer különlegességeknek, pipere cikkeknek és hasonszerű gyógyszereknek. Kapható a készítő

Grósz Nagy Ferenc
gyógyszerésznél
DEBRECZEN, Kossuth-u. 8.
„Arany egyszervu” gyógyszertár.
Telefon 496. szám.

Császárfürdő BUDAPESTEN. Nyári és téli gyógyhely, a magyar irgalmasrend tulajdona. Elsőrangú kénes hévízi gyógyfürdő; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes iszapfürdők, uszodák, török- kő és márványfürdők; hőlég-, szénsavas- és villamosviz-fürdők. Ivó és belégzési kúra. 200 kényelmes lakoszoba. Szolid kezelés, jutányos árak. Prospektus ingyen és bérmentve küld.

175 az Igazgatóság.

Villamos-világítási és erőátviteli berendezések,
lakások, üzletek és egyéb helyiségek részére, legelőnyösebben és a legnagyobb szakértelemmel

a Ganz-féle Villamossági R. T.
debreceni építésvezetősége
(Piac-utca 72. sz.) által készítettnek.
Szakszerű felvilágosítással, tervezetekkel és költségvetéssel bárkinek **díjtalanul** szolgál.
Villagítótések, csillárok és szerelvények dus választéka.
Telefon szám: 568

Ha kőszvényben vagy csuzban szenved, ha rheumaticus bántalmak gyötrik, használja az orvosilag kipróbált s kiváló jónak elismert

Tölgyfa-balzsamot,

mely a legrövidebb idő alatt megszünteti s gyógyítja a legfájdalmasabb kőszvényes vagy csuzos betegségeket, hát- és derékfájást, a kezek és lábak csuzes szagatását.

A tölgyfa-balzsam a balzsamok királya,
mert hatása gyors s biztos. Mint lob- s daganatoszlato szer is páratlan!
Csak külsőleg használandó, egyszerű bekenés által.
Egy próba meggyőz arról, hogy a tölgyfa-balzsam legjobb szer a csúz, kőszvény, rheuma, ülőidegzsébe (ischiás) ellen feltalált összes szerek között.

1 üveg tölgyfa-balzsam ára: 1 korona 50 fillér.

Kapható: ... 22

Mihalovits Jenő gyógyszertárában Debrecenben.

APRÓ HIRDETÉSEK

Díja: 10 szög 40 fillér, minden további szög 4 fill., vastagabb betűkkel szedett szög 6 fill.

Levélbeli tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges levélbélyeg beküldetik.

Apró hirdetések előre fizetendők.

Eladó zongora. Jókurban levő kitűnő zongora eladó. Megtekinthető a vásártéri villanyszínházban.

Tanuló fizetéssel fölvetetik Krausz Gyula kézimunka és rövidáru üzletében Kossuth-utca 15. sz.

Csemege szőlőt ajánlok kereskedők- és magánfogyasztók részére a legolcsóbb napi ár mellett. Darvas Miksa szőlő kivitele Debrecen. Telefon 294. 725

Villamos világítási

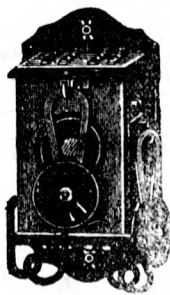
és erőátviteli berendezések, lakások, üzletek és egyéb helyiségek részére, legelőnyösebben és a legnagyobb szakértelemmel Földvári L. debreceni első hatóságilag engedélyezett, villamosság és elektrotechnikai vállalat által készülnek. Tervezések és költségvetések díjtalanul. Telefon 168.

Megbízható egyén, ki betegség miatt egyetemi tanulmányait be nem fejezhette, keres banknál, biztosító intézetnél, vagy más megfelelő alkalmazást. Cim a kiadóhivatalban.

A legszebb csemege szőlőt kicsinyben és nagyban kosár vételnél 21 és 23 krért árúsítók Wolf R. Kandia-u. 15.

Keresek egy nőt 25 évtől 35 évesig, aki németül is beszél házvezetőnőül, címe meg tudható Turai Farkas irodájában. 773

Ügyes leány vagy fiatal asszony reggeli takarításra kerestetik. Simonffy-utca 39. sz.

Uj elektrotechnikai vállalata.

Világítás, házi és magán telefonok, villanycsengők berendezése és karban tartása (évi bérlet mellett), orvosi és fizikai műszerek készítése és javítása, gáz, benzin és elektromotorok szerelése és javítása, legjutányosabban és legnagyobb szakértelemmel csak FÖLDES és VAJNER elektrotechnikai vállalatánál Debreczen Piac-utca 26. sz. alatt eszközölhetők saját nickelő és galvanizáló-telep. Telefon szám 210. 470

UJ ÓRÁS

ékszer-üzlet és javító műhely megnyitott a Hatvan-u. 2. szám alatt. Dusan felszerelt raktár arany, ezüst, tula, nikkel zsebórák és másnemű órákban, csinos kivitelű óra-
o o láncokban o o

Órajavító műhely.

Kopár Károly

Hatvan-u. 2. a volt Horváth G. helyiségében,

Divatos, jó és mesés olcsón kaphatók: női ruha kelmék, selymek, vászonneműek, függönyök, ágyte-
o o o ritők, meleg alsók. o o o

Boros Testvéreknél

Debreczen, Kossuth-u. 6.

HOL

lehet teljes bizalommal helyben készült legjobb minőségű női és férfi kesztyűket

kapni?

nem a raktárakban, hanem

Nagy András

legrégibb és legnagyobb kesztyű és orvossebészeti kötszer gyárában

Debreczen, Kistemplom bazar o o o

ahol mindennemű sérvkötők, háskötők a legpontosabb kivitelben szakszerűen orvosi rendelésre készülnek.

Kulcsár József bronzműves.

DEBRECZEN, Szent Anna-utca 6. szám.

Készít mindennemű

sárgaréz és bronzárukat,

légszesz, acetylen és villamos csillárokat. Csillárok átalakítását petroleum és légszeszről villamosra, vagy légszesz és villamosra (combináltra).

Uj átalakításokat és minden e szakmába vágó javításokat elfogad, gyorsan, szakszerűen és jutányos árak mellett eszközöl. 646

Levelező-lapon tessék értesíteni, házhoz megyek a munkát átvenni.

Felhívás.

A „Debreczen Hirlapkiadó Vállalat Részvénytársaság”

nevében — utalással a kereskedelmi törvény 170 §-ára — felhívjuk a részvényeseket, hogy a részvények után befizetések harmadik részletét vagyis a névérték 35 százalékát az alapszabályok 7. §-ában foglalt jogkövetkezmény terhe alatt 1907. évi szeptember hó 30-ik napjáig a társaság pénztárosánál befizetni sziveskedjenek.

Az igazgatóság.

Legtisztább ivóvíz az ártézi forrásviz.

Kapható légmentesen zárt literes palackokban o

Vecsey Zoltán

ebesi ártézi forrásviz-vállalatánál Piac-utca 7. szám.

Előrehaladt idény miatt

nagy occassió vásár

a nap- és eső-ernyő gyárban.

Piac-utca 43. sz.

Csinos, színes napernyők . . . 1-80
Elegáns fél selyem napernyők 2-50 3-
A legfinom. félsely. napernyők 4- 4-50
Elegáns mosható, vászon ernyők . 4-50
Tiszta selyem ernyők . 5- 6- 7-
Fekete eső-ernyők és antucás 20 százalékkal leszállítva. Eredeti francia mell-fűzők 3 K-tól kezdve.
Javítások és áthuzások olcsón és pontosan eszközöltessenek.